

יומא דף יג

אירע בו פסול ומינו אחר תחתיו

רבי מאיר	רבי יוסי
ראשון חוזר לעבודתו, שני - כל מצות כהונה גדולה עליו	ראשון - חוזר לעבודתו, שני - אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט

חיזוק לדברי ר' יוסי על ידי מעשה: אמר רבי יוסי מעשה ביוסף בן אלם בציפורי שאירע בו פסול בכהן גדול, ומינוהו תחתיו. ואמרו חכמים: ראשון - חוזר לעבודתו, שני - אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט.

כהן הדיוט - משום מעלין בקודש ולא מורדין.

כהן גדול - משום איבה

פסיקת ההלכה: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: הלכה כרבי יוסי.
צמצום המחלוקת: ומודה רבי יוסי שאם עבר ועבד - עבודתו כשרה.

עוד פסיקה קשורה: אמר רב יהודה אמר רב: הלכה כרבי יוסי, ומודה רבי יוסי שאם מת ראשון - שחוזר לעבודתו.

קושי: פשיטא!

תירוץ: מהו דתימא: הויא ליה צרה מחיים, קא משמע לן.

רבי יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינן לו.

קושי על חכמים שלא מסכימים עם ר' יהודה: ורבנן נמי, הא חיישי לשמא!

תירוץ: אמרי לך רבנן: טומאה - שכיחא, מיתה - לא שכיחא.

קושי על ר' יהודה: אמרו לו אם כן אין לדבר סוף. שפיר קא אמרי ליה לרבי יהודה!

תירוץ: ורבי יהודה אמר לך: למיתה דחדא - חיישינן, למיתה דתרתי - לא חיישינן. ורבנן: אי איכא למיחש - אפילו למיתה דתרין חיישינן.

ורבנן, נימרו אינהו לנפשיהו!

תירוץ: אמרי לך רבנן: כהן גדול זריז הוא.

קושי: אי זריז הוא למה מתקינן כהן אחר?

תירוץ: כיון דעבדינן ליה צרה - כל שכן דמזדרז טפי.

קושי: ומי סגי ליה בתקנתא? ביתו אמר רחמנא, והך לאו ביתו היא!

תירוץ 1: דמקדש לה

קושי: והא כמה דלא כניס לה - לאו ביתו היא!

תירוץ 2: דכניס לה

קושי: אם כן הוה ליה שני בתים, ורחמנא אמר **וכפר כעצו וכעצו כ'תו**, ולא בעד שני בתים!

תירוצ	קושי על התירוצ
דהדר מגרש לה	אי מגרש לה - הדרא קושיין לדוכתא!
דמגרש לה על תנאי דאמר לה הרי זה גיטיך על מנת שתמותי	ודילמא לא מיייתא, והוה ליה שני בתים!
דאמר לה הרי זה גיטיך על מנת[שלא תמותי - אי לא מיתה - מיגרשא לה, ואי מיתה - הא קיימא הך	ודילמא היא לא מיתה, והוה ליה גיטא דהאי גיטא, ומיייתא חברתה, וקם ליה בלא בית!
דאמר לה על מנת שתמות [אחת מכס] מיתה הא - קיימא הך, מיתה הך - הא קיימא הא.	1. ודילמא לא מיייתא ולא חדא מינייהו, והוה ליה שני בתים! 2. ועוד: כי האי גוונא מי הוי גיטא? והאמר רבא: הרי זה גיטיך על מנת שלא תשתי יין כל ימי חיי וחייכי - אין זה כריתות, כל ימי חיי פלוני - הרי זה כריתות!
דאמר לה הרי זה גיטיך על מנת שלא תמות חברתיך אי לא מיתה חברתה - מיגרשא, ואי מיתה הא - הא קיימא הא.	- ודילמא מיייתא חברתה בפלגא דעבודה, ואיגלי מלתא למפרע דגיטא דהא לאו גיטא הוא, ועביד ליה עבודה בשני בתים!
דאמר לה הרי זה גיטיך על מנת שתמות חברתיך	ודילמא מיייתא חברתה, והוה ליה גיטא דהא גיטא, וקם ליה בלא בית?
דמגרש להו לתרוייהו, לחדא אמר לה הרי זה גיטיך על מנת שלא תמות חברתיך ולחדא אמר לה הרי זה גיטיך על מנת שלא תכנסי לבית הכנסת	ודילמא לא מיייתא חברתה ולא עיילא היא לבית הכנסת, והוה ליה גיטא דתרוייהו גיטא, וקם ליה בלא בית!
אלא, לחדא אמר לה הרי זה גיטיך על מנת שלא תמות חברתיך ולחדא אמר לה הרי זה גיטיך על מנת שאכנס אני לבית הכנסת - דאי מיייתא הא - קיימא הא. ואי מיייתא הא - קיימא הא. מאי איכא למימר - דילמא מיייתא חברתה בפלגא דעבודה, ועביד ליה עבודה למפרע בשני בתים. אי חזי לה דקא בעיא למימת - קדים איהו ועייל לבית הכנסת, ומשוי לגיטא דהא גיטא למפרע.	

2 קושיות מעניין ייבום על הנחת היסוד של הסודיה הקודמת שביתו=אשה אחת ולא יותר:

1. מתקיף לה רב אסי ואיתימא רב עזריא: אלא מעתה שתי יבמות הבאות מבית אחד לא יתייבמו!

תירוצ: **יבמות, יבמות** - ריבה.

2. מתקיף לה רבינא, ואיתימא רב שרביה: אלא מעתה ארוסה לא תתייבם!

תירוצ: **החלו** - לרבות את הארוסה.

תנו רבנן: **כהן גדול מקריב אונן, ואינו אוכל. רבי יהודה אומר: כל היום.**

שאלה בירור: מאי **כל היום**?

תשובה 1: אמר רבא: לא נצרכה אלא להביאו מתוך ביתו.

קושי: אמר ליה אביי: השתא לרבי יהודה אפוקי מפקינן ליה, דתניא: **היה עומד ומקריב על**

גבי המזבח, ושמע שמת לו מת - מניח עבודתו ויוצא, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: יגמור.

ואת אמרת מיייתנן ליה מתוך ביתו?

תשובה 2: אלא אמר רבא: מאי **כל היום**? לומר שאינו עובד כל היום, גזירה שמא יאכל.

כהן גדול אונן – האם עובד?

ר' יהודה	ת"ק	
מצוה	רשות	אביי
אסור מדרבנן – גזירה שמא יאכל	רשות	רבא